

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. liepos 19 d.*

„Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė — Reglamentas (EB) Nr. 562/2006 — Taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksas (Šengeno sienų kodeksas) — 20 ir 21 straipsniai — Kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimas — Patikrinimai teritorijoje — Patikrinimams kertant sieną lygiaverčio poveikio priemonės — Nacionalinis reglamentavimas, kuriuo pasienio ir migracijos tarnybų pareigūnams leidžiama tikrinti tapatybę, pilietybę ir buvimo šalyje teisėtumą 20 kilometrų pločio pasienio su kitomis valstybėmis Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo susitariančiosiomis šalimis ruože — Patikrinimai siekiant kovoti su neteisėtu buvimu — Reglamentavimas, kuriuo, be kita ko, patikrinimų dažnumas siejamas su tam tikromis sąlygomis ir garantijomis“

Byloje C-278/12 PPU

dėl *Raad van State* (Nyderlandai) 2012 m. birželio 4 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2012 m. birželio 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo pateikti prejudicinį sprendimą byloje

Atiqullah Adil

prieš

Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. N. Cunha Rodrigues, teisėjai U. Lõhmus, A. Ó Caoimh (pranešėjas), A. Arabadjiev ir C. G. Fernlund,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į 2012 m. birželio 4 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymą, kurį Teisingumo Teismas gavo 2012 m. birželio 8 d., prejudicinį sprendimą priimti skubos tvarka remiantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 104b straipsniu,

atsižvelgęs į 2012 m. birželio 11 d. antrosios kolegijos sprendimą patenkinti šį prašymą,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. liepos 5 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— A. Adil, atstovaujamo *advocaat* E. S. van Aken,

* Proceso kalba: olandų.

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Wissels ir M. Bulterman,
— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos J. Vlácil,
— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir N. Graf Vitzthum,
— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos S. Menez,
— Europos Komisijos, atstovaujamos D. Maidani ir G. Wils,
susipažinęs su generalinės advokatės nuomone,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 105, p. 1), 20 ir 21 straipsnių išaiškinimu.
- 2 Prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp A. Adil, kuris tvirtina esąs trečiosios valstybės pilietis ir kuriam skirtas administracinis sulaikymas dėl neteisėto buvimo Nyderlandų teritorijoje per Nyderlandų pasienio su Vokietija zonoje atliktą patikrinimą, ir *Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel* (imigracijos, integracijos ir prieglobsčio reikalų ministras) dėl atlikto patikrinimo ir A. Adil skirto administracinio sulaikymo teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Protokolas (Nr. 19) dėl Šengeno teisyno

- 3 Pagal prie Lisabonos sutarties (OL C 83, 2010, p. 290) pridėto Protokolo (Nr. 19) dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis* preambulę:

„Aukštosios susitariančios šalys,

pažymėdamos, kad susitarimai, kuriuos 1985 m. birželio 14 d. ir 1990 m. birželio 19 d. Šengene pasirašė kai kurios Europos Sąjungos valstybės narės, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, taip pat susiję susitarimai bei taisyklės, priimti remiantis šiais susitarimais, 1997 m. spalio 2 d. Amsterdamo sutartimi buvo integruoti į Europos Sąjungos sistemą;

norėdamos išlaikyti tokią Šengeno *acquis*, kokia buvo plėtojama įsigaliojus Amsterdamo sutarčiai, ir plėtoti šią *acquis*, siekiant prisidėti įgyvendinant tikslą, kuriuo Sąjungos piliečiams siūloma vidaus sienų neturinti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė;

<...>

susitarė dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“.

4 Šio protokolo 2 straipsnyje nustatyta:

„Šengeno *acquis* taikoma 1 straipsnyje nurodytoms valstybėms narėms, nepažeidžiant 2003 m. balandžio 16 d. Stojimo akto 3 straipsnio ir 2005 m. balandžio 25 d. Stojimo akto 4 straipsnio. Taryba pakeis Šengeno susitarimais įsteigtą Vykdomąjį komitetą.“

Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo

5 Šengeno teisyną sudaro, be kita ko, 1990 m. birželio 19 d. Šengene pasirašyta 1985 m. birželio 14 d. Konvencija dėl Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo (OL L 239, 2000, p. 19; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 2 t., p. 9, toliau – KĮŠS).

6 Asmenų judėjimui skirtame KĮŠS 2 straipsnyje nurodyta:

„1. Vidaus sienas galima kirsti bet kuriame punkte, ir jas kertantys asmenys netikrinami.

<...>

3. Asmenų tikrinimo prie vidaus sienų panaikinimas neturi įtakos nei 22 straipsnio nuostatomis, nei policijos įgaliojimams, kuriais visoje Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal jos įstatymus naudojasi kompetentingos institucijos, nei reikalavimui turėti, nešioti su savimi ir pateikti tos Susitariančiosios Šalies įstatymų nustatytus leidimus bei dokumentus.

<...>“

7 Nuo 2006 m. spalio 13 d. KĮŠS 2 straipsnis panaikintas Reglamento Nr. 562/2006 39 straipsnio 1 dalimi.

Reglamentas Nr. 562/2006

8 Reglamento Nr. 562/2006 1 ir 14 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(1) Pagal Sutarties 62 straipsnio 1 dalį priemonių, skirtų užtikrinti, kad nebus jokios asmenų kontrolės jiems kertant vidaus sienas, patvirtinimas yra Sąjungos tikslo sukurti vidaus sienų neturinčią erdvę, kurioje, kaip nustatyta Sutarties 14 straipsnyje, užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, sudėtinė dalis.

<...>

(14) Šis reglamentas netrukdo patikrinimams, vykdomiems pagal bendruosius policijos įgaliojimus <...> ir nacionaliniams teisės aktams dėl kelionės ar asmens tapatybės dokumentų nešiojimosi arba asmenims taikomo reikalavimo pranešti valdžios institucijoms apie savo buvimą atitinkamos valstybės narės teritorijoje.“

9 Šio reglamento 1 straipsnio pirma pastraipa suformuluota taip:

„Šiame reglamente numatoma, kad nebus asmenų kontrolės jiems kertant Europos Sąjungos valstybių narių vidaus sienas.“

10 Šio reglamento 2 straipsnio 1 ir 9–11 punktai suformuluoti taip:

„Šiame reglamente naudojami tokie apibrėžimai:

1) „vidaus sienos“:

a) valstybių narių bendros sausumos sienos, įskaitant upių ir ežerų sienas;

<...>

9) „sienų kontrolė“ – pagal šį reglamentą ir siekiant šio reglamento tikslų su sienomis susijusi veikla išimtinai esant ketinimui kirsti sieną arba įvykus tokiam kirtimui, neatsižvelgiant į jokiais kitas aplinkybes, kuri apima patikrinimus kertant sieną ir sienos stebėjimą;

10) „patikrinimai kertant sieną“ – sienos perėjimo punktuose atliekami patikrinimai, skirti užtikrinti, kad asmenims, įskaitant jų transporto priemones ir jų turimus daiktus, būtų leidžiama atvykti į valstybių narių teritoriją arba iš jos išvykti;

11) „sienų stebėjimas“ – sienų stebėjimas tarp sienos perėjimo punktų ribų ir sienos perėjimo punktų stebėjimas ne nustatytomis jų darbo valandomis, kad būtų užkirstas kelias asmenims išvengti patikrinimų kertant sieną“.

11 Reglamento Nr. 562/2006 3 straipsnyje numatyta:

„Šis reglamentas taikomas asmenims, kertantiems valstybių narių vidaus ar išorės sienas, nepažeidžiant:

a) asmenų, kurie naudojami Bendrijos laisvo judėjimo teise, teisių;

b) pabėgėlių ir asmenų, prašančių tarptautinės apsaugos, teisių, ypač jei tai susiję su negrąžinimu.“

12 Šio reglamento 20 straipsnyje „Vidaus sienų kirtimas“ nurodyta:

„Vidaus sienas galima kirsti bet kurioje vietoje, ir jas kertantys asmenys, nepaisant jų pilietybės, kertant sieną netikrinami.“

13 Šio reglamento 21 straipsnyje „Patikrinimas teritorijoje“ numatyta:

„Kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimas neturi įtakos:

a) valstybių narių kompetentingų institucijų naudojimuisi policijos įgaliojimais pagal nacionalinę teisę, jei naudojimasis šiais įgaliojimais nėra lygiavertis patikrinimams kertant sieną; tai taip pat taikoma pasienio ruožuose. Kaip apibrėžta pirmajame sakinyje, visų pirma naudojimasis policijos įgaliojimais negali būti laikomas lygiavertiu patikrinimams kertant sieną, kai policijos priemonės:

i) nėra skirtos sienų kontrolei;

ii) yra grindžiamos bendra policijos informacija ir patirtimi, susijusia su galimomis grėsmėmis visuomenės saugumui, ir jomis pirmiausia siekiama kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu;

iii) yra parengtos ir vykdomos aiškiai skirtingai nuo sistemingų asmenų patikrinimų kertant išorės sienas;

iv) vykdomos kaip patikrinimai vietoje;

- b) asmenų patikrinimui saugumo tikslais, kurį pagal kiekvienos valstybės narės teisės aktus uostuose ir oro uostuose vykdo kompetentingos institucijos, uosto arba oro uosto pareigūnai arba vežėjai, jeigu lygiai taip pat tikrinami ir asmenys, keliaujantys valstybėje narėje;
- c) valstybės narės galimybei teisės aktais nustatyti prievolę turėti ar nešioti dokumentus;
- d) trečiosios šalies piliečių prievolei pranešti apie savo buvimą valstybės narės teritorijoje <...>“

Nyderlandų teisė

- 14 1993 m. Policijos įstatymo (*Politiewet*) 6 straipsnyje nurodyta:

„Jei kitaip nenumatyta kitu ar kitais įstatymais, *Koninklijke Marechaussee* [Karališkoji vidaus reikalų tarnyba] pavedami šie policijos įgaliojimai:

<...>

- f) pateiktos vadovaujantis 2000 m. Užsieniečių įstatymu [*Vreemdelingenwet 2000*, toliau – Užsieniečių įstatymas],
 - g) kova su prekyba žmonėmis ir tapatybės ar kelionės dokumentų klastojimu <...>“
- 15 Pagal Užsieniečių įstatymo 50 straipsnio 1 dalį už sienų apsaugą ir užsieniečių patikrinimus atsakingi pareigūnai, remdamiesi faktais ir aplinkybėmis, objektyviai pagrindžiančiomis neteisėto buvimo šalyje prielaidą, arba siekdami kovoti su neteisėtu buvimu šalyje kirtus sieną, turi teisę sustabdyti asmenis, kad patikrintų jų tapatybę, pilietybę ir buvimo šalyje teisėtumą.
- 16 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad mobilieji saugumo patikrinimai (*Mobiel Toezicht Veiligheid*, toliau – MTV patikrinimai) grindžiami Užsieniečių įstatymo 50 straipsnio 1 dalimi.
- 17 Šio įstatymo 50 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad šio straipsnio 1 dalies taikymo taisyklės įtvirtinamos visuotinai taikomame administraciniame akte.
- 18 Visuotinai taikoma administracinė priemonė, kuria nustatoma asmenų sustabdymo per MTV patikrinimus įgyvendinimo tvarka, patvirtinta 2000 m. Nutarimu dėl užsieniečių (*Vreemdelingenbesluit 2000*, toliau – 2000 m. nutarimas).
- 19 2000 m. nutarimas iš dalies pakeistas atsižvelgiant į 2010 m. birželio 22 d. Sprendimą *Melki ir Abdeli* (C-188/10 ir C-189/10, Rink. p. I-5667), o jo 4.17a straipsnis, įsigaliojęs 2011 m. birželio 1 d., suformuluotas taip:

„1. [Užsieniečių įstatymo] 50 straipsnio 1 dalyje numatytais įgaliojimais kovojant su neteisėtu buvimu šalyje kirtus sieną sustabdyti asmenis, siekiant patikrinti jų tapatybę, pilietybę ir buvimo šalyje teisėtumą, naudojamosi tik tikrinant užsieniečius:

- a) oro uostuose, nusileidus lėktuvams iš Šengeno erdvės;
- b) traukiniuose ne vėliau kaip 30 min. po bendros sienos su Belgija ar Vokietija kirtimo arba išimtinio atveju iki atvykimo į antrąją po sienos kirtimo punkto stotį, jeigu į ją neatvykstama per minėtą laikotarpį;
- c) sausumos ir vandens keliuose 20 km nuo bendros sienos su Belgija ar Vokietija ruože.

2. 1 dalyje nurodyti patikrinimai vykdomi remiantis informacija ir patirtimi, susijusia su neteisėtu buvimu šalyje kirtus sieną. Šie patikrinimai taip pat gali būti ribotai vykdomi renkant informaciją apie tokį neteisėtą buvimą.

3. 1 dalies a punkte nurodytu būdu tikrinami ne daugiau kaip septyni to paties maršruto skrydžiai per savaitę, o tikrinamų skrydžių skaičius negali viršyti trečdalis visų mėnesiui suplanuotų šio maršruto skrydžių skaičiaus. Taip tikrinama tik dalis atitinkamo skrydžio keleivių.

4. 1 dalies b punkte nurodytu būdu tikrinami ne daugiau kaip du kiekvieno maršruto traukiniai per dieną, neviršijant bendro aštuonių tikrinamų traukinių skaičiaus, o kiekviename traukinyje tikrinami ne daugiau kaip du vagonai.

5. 1 dalies c punkte nurodytu būdu tas pats sausumos ar vandens kelias tikrinamas ne ilgiau kaip 90 valandų per mėnesį ir ne ilgiau kaip šešias valandas per dieną. Tikrinama tik dalis tuo kelių vykstančių transporto priemonių.“

- 20 Sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą konstatuota, kad prie 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnio pakeitimo motyvų nurodyta:

„Šiuo [2000 m.] nutarimo pakeitimu siekiama užtikrinti, kad užsieniečių patikrinimai kovojant su neteisėtu buvimu šalyje kirtus sieną <...> neturėtų poveikio, lygiavertis [Reglamente Nr. 562/2006] numatytiems patikrinimams kertant sieną. Šiuo pakeitimu atsižvelgta į [minėtą] Teisingumo Teismo sprendimą [*Melki ir Abdeli*] ir 2010 m. gruodžio 28 d. *Raad van State* sprendimą, o mobilūs patikrinimai suderinti su [Reglamento Nr. 562/2006] 21 straipsnio a punktu.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 21 A. Adil, tvirtinantis esąs Afganistano pilietis, sustabdytas 2012 m. kovo 28 d. Karališkajai vidaus reikalų tarnybai atliekant MTV patikrinimą bendrovės *Eurolines* autobuse, kuriuo jis vyko kaip keleivis. Sustabdymo vieta – iš Vokietijos einanti greitkelio A67/E34 juosta Venlo savivaldybės (Nyderlandai) teritorijoje.
- 22 Iš 2012 m. kovo 28 d. protokolo dėl sustabdymo, perdavimo ir laikymo matyti, kad MTV patikrinimas atliktas vadovaujantis 2000 m. nutarimo 4.17a straipsniu ir remiantis su neteisėtu buvimu šalyje kirtus sieną susijusia informacija ar patirtimi, kad sustabdymo vieta yra 20 km nuo sausumos sienos su Vokietija ruože, kad kovo mėn. šioje vietoje įvyko vienas ar daugiau MTV patikrinimų, trukusių iš viso 54 val. 38 min., kad sustabdymo dieną šioje vietoje atliktas vienas ar daugiau 1 valandos trukmės patikrinimų ir kad per juos faktiškai sustabdyti du per šią vietą judėję automobiliai.
- 23 2012 m. kovo 28 d. nutarimu A. Adil skirtas administracinis sulaikymas pagal Užsieniečių įstatymą.
- 24 A. Adil kreipėsi į *Rechtbank 's-Gravenhage* su skundu dėl jo sustabdymo ir sprendimo skirti administracinį sulaikymą ir nurodė, kad MTV patikrinimas yra draudžiamas Reglamento Nr. 562/2006 20 straipsniu kaip sienų kontrolė. Jis, be kita ko, nurodė, kad patikrinimas atliktas neįtariant jokie neteisėto buvimu šalyje.
- 25 Iš prie prašymo priimti prejudicinį sprendimą pridėtų dokumentų ir Teisingumo Teismui Nyderlandų vyriausybės pateiktų pastabų matyti, kad sustabdytus A. Adil jis pateikė prašymą suteikti prieglobstį. Be to, atlikus paiešką *Eurodac* sistemos duomenų bazėje, sukurtoje pagal 2000 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2725/2000 dėl *Eurodac* sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją (OL L 316, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k.,

19 sk., 4 t., p. 26), paaiškėjo, kad jis jau yra pateikęs prašymą suteikti prieglobstį Norvegijoje. *Rechtbank 's-Gravenhage* nagrinėjant A. Adil bylą, šis užginčijo ir savo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo tvarką.

26 2012 m. balandžio 16 d. sprendimu *Rechtbank 's-Gravenhage* pripažino A. Adil skundą nepagrįstu.

27 Šis teismas rėmėsi visų pirma 2012 m. kovo 5 d. *Raad van State* sprendimu, kad MTV patikrinimai nepažeidžia Reglamento Nr. 562/2006, patvirtinančiu ankstesnį, t. y. 2011 m. spalio 20 d., šio teismo sprendimą. 2012 m. kovo 5 d. sprendime *Raad van State* visų pirma pabrėžė, kad Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnyje pateiktas neišsamus sąrašas aplinkybių, kuriomis policijos įgaliojimų panaudojimo negalima laikyti lygiaverčiu patikrinimams kertant sieną, kaip jie suprantami pagal šio reglamento 20 straipsnį.

28 2012 m. balandžio 23 d. A. Adil apskundė *Rechtbank 's-Gravenhage* sprendimą pateikdamas apeliacinį skundą *Raad van State* administracinių bylų skyriui.

29 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad atskirų Nyderlandų teismų nuomonės dėl MTV patikrinimų suderinamumo su Reglamento Nr. 562/2006 20 ir 21 straipsniais skiriasi.

30 2012 m. vasario 7 d. sprendimu *Rechtbank Roermond* (Roermond pirmosios instancijos teismo) baudžiamųjų bylų skyrius, remdamasis minėtais *Raad van State* sprendimais dėl MTV patikrinimų teisėtumo, nusprendė, kad teismų praktika, susijusi su atsakymu į klausimą, ar 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnyje numatytos garantijos atitinka minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* sąlygas, nėra aiški. Šis teismas konstatavo, kad ši nuostata suformuluota taip, jog visiškai neatsižvelgiama į suinteresuoto asmens elgesį arba ypatingas aplinkybes, patvirtinančias viešosios tvarkos pažeidimo grėsmę, ir kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą. Dėl šio prašymo pradėtos bylos *Jao* (C-88/12) Teisingumo Teismas dar neišnagrinėjo.

31 Be to, 2012 m. gegužės 11 d. *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* baudžiamųjų bylų skyrius nusprendė, kad MTV patikrinimų, net jeigu jie atlikti pagal 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnį, poveikis lygiavertis patikrinimų kertant sieną poveikiui, taigi jais pažeidžiamas Reglamentas Nr. 562/2006. Šio teismo teigimu, MTV patikrinimai negrindžiami konkrečiais faktais ir konkrečiomis aplinkybėmis, dėl kurių galėtų kilti neteisėto buvimo šalyje įtarimų. Jie atlikti tik kaip atsakas į ketinimą kirsti sieną arba jos kirtimą, siekiant nustatyti, ar įvykdytos teisėto asmens atvykimo į atitinkamos valstybės narės teritoriją arba išvykimo iš jos sąlygos.

32 Šiomis aplinkybėmis *Raad van State* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Reglamento Nr. 562/2006] 21 straipsnį reikia aiškinti taip, kad juo draudžiama vykdyti tokius įgaliojimus, kaip antai numatyti [Užsieniečių įstatymo] 50 straipsnyje ir detaliau reglamentuojami [Nutarimo dėl užsieniečių] 4.17a straipsniu, kuriais leidžiama tikrinti asmenis prie vidaus sienų siekiant nustatyti, ar laikomasi galiojančių teisėto buvimo valstybėje narėje sąlygų?

2. a) Ar [Reglamento Nr. 562/2006] 21 straipsniu draudžiama vykdyti nacionalinius patikrinimus, kaip antai numatytus [Užsieniečių įstatymo] 50 straipsnyje, kuri grindžiama bendra informacija ir patirtimi, susijusia su neteisėtu asmenų buvimu patikrinimo vietoje, kaip numatyta [Nutarimo dėl užsieniečių] 4.17a straipsnio 2 dalyje, ar vykdant šią kontrolę turi būti nustatyti konkretūs požymiai, patvirtinantys, kad tikrinamo asmens buvimas atitinkamoje valstybėje narėje yra neteisėtas?

b) Ar [Reglamento Nr. 562/2006] 21 straipsniu draudžiama tokia kontrolė, jeigu ji vykdoma ribotai, siekiant gauti a punkte minėtą su neteisėtu buvimu susijusią bendrą informaciją ir kaupti šios srities patirtį?

3. Ar [Reglamento Nr. 562/2006] 21 straipsnį reikia aiškinti taip, kad apribojus kontrolės įgaliojimus taip, kaip numatyta įstatymo nuostatoje, t. y. [Nutarimo dėl užsieniečių] 4.17a straipsnyje, pakankamai užtikrinama, kad šios kontrolės poveikis faktiškai netaps lygiavertis [Reglamento Nr. 562/2006] 21 straipsniu draudžiamų patikrinimų kertant sieną poveikiui?“

Dėl skubos procedūros

- 33 2012 m. sausio 4 d. sprendimu kreiptis dėl prejudicinio sprendimo *Raad van State* paprašė tokį sprendimą priimti skubos tvarka, kaip tai numatyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23a straipsnyje ir jo Procedūros reglamento 104b straipsnyje.
- 34 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo prašymą motyvavo tuo, kad Nyderlandų pasienio su Vokietija ruože sustabdžius A. Adil iš jo atimta laisvė, o atsakymas į pateiktus klausimus svarbus siekiant įvertinti jam skirtos sulaikymo priemonės teisėtumą. Jis taip pat pabrėžė, kad panašios bylos dėl sulaikymų nagrinėjamos įvairiuose Nyderlandų teismuose.
- 35 2012 m. birželio 11 d. Teisingumo Teismo antroji kolegija, remdamasi teisėjo pranešėjo pranešimu, susipažinusi su generalinės advokatės nuomone, nusprendė patenkinti prašymą nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą skubos tvarka.

Dėl prejudicinių klausimų

- 36 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad *Raad van State* prašyme priimti prejudicinį sprendimą nenurodo jokios informacijos apie A. Adil prašymus suteikti prieglobstį ir neteikia klausimų, kurie būtų susiję su tokių prašymų poveikiu suinteresuotajam asmeniui skirtai administracinio sulaikymo priemonei.
- 37 Šio teismo pateikti klausimai susiję tik su Reglamento Nr. 562/2006 išaiškinimu.
- 38 Klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Reglamento Nr. 562/2006 20 ir 21 straipsnius reikia aiškinti kaip nedraudžiančius nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, kuriais valstybės sienų apsaugos ir migracijos pareigūnams leidžiama rengti patikrinimus 20 kilometrų pločio valstybės narės sausumos sienos su KĮSS valstybe nare ruože siekiant įsitikinti, kad sustabdyti asmenys tenkina atitinkamoje valstybėje narėje nustatytas teisėto buvimo šalyje sąlygas, jei šie patikrinimai atliekami remiantis su asmenų neteisėtu buvimu patikrinimo vietose susijusia bendro pobūdžio informacija ir patirtimi, jei siekiant surinkti atitinkamos srities bendro pobūdžio informaciją ir praktiką pakanka ribotų patikrinimų ir jei numatyti šių patikrinimų atlikimo, visų pirma jų išsamumo ir dažnio, apribojimai.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

- 39 A. Adil tvirtina, kad Nyderlandų reglamentavimas neatitinka Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsniu keliamų sąlygų. Pirma, šis reglamentavimas yra imigracijai, o ne prevencijai ir kovai su baudžiamaisiais nusižengimais skirtos nacionalinės teisės dalis, kurią taiko tik specialius įgaliojimus turintys valstybės sienos apsaugos ir migracijos pareigūnai. Be to, MTV patikrinimai, kitaip nei kitoje nacionalinės teritorijos dalyje vykdomi patikrinimai, kuriems būtina turėti pagrįstų įtarimų, kad šalyje esama neteisėtai, atliekami tik dėl sienos kirtimo, o šių patikrinimų tikslas yra tapatus sienų kontrolės tikslui. Galiausiai A. Adil tvirtina, kad Nyderlandų teisės aktuose numatytas MTV patikrinimų išsamumo apribojimas nepaneigia to, kad šių patikrinimų praktinis poveikis yra lygiavertis patikrinimams kertant sieną.

- 40 Čekijos vyriausybė teigia, kad, priešingai nei patikrinimai, nagrinėti byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Melki ir Abdeli*, MTV patikrinimais siekiama to paties tikslo kaip ir patikrinimais kertant sieną, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 562/2006 2 straipsnio 10 punktą. Ši vyriausybė teigia, kad valstybės sieną kirtusių asmenų patikrinimai, kuriais siekiama apsaugoti šią sieną nuo neteisėtos imigracijos, yra Reglamento Nr. 562/2006 20 straipsniu draudžiami vidaus patikrinimai kertant sieną. Tokiomis aplinkybėmis nereikia nagrinėti, ar Nyderlandų teisės aktais numatytos garantijos atitinka reikalaujamas pagal minėtą Sprendimą *Melki ir Abdeli*.
- 41 Nyderlandų, Vokietijos, Prancūzijos vyriausybės ir Europos Komisija mano kitaip, kad Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsniu nedraudžiamas nacionalinis reglamentavimas, kuriuo numatyti patikrinimai, kaip antai kovos su neteisėtu gyvenimu šalyje tikslu vykdomi MTV patikrinimai pasienio ruože, kuriems keliama tam tikri reikalavimai ir ribojimai.
- 42 Šios vyriausybės pabrėžia, kad pagrindinis MTV patikrinimų tikslas – kovoti su neteisėtu buvimu šalyje, o ne įsitikinti, kad asmeniui iš tiesų leista atvykti į Nyderlandų teritoriją. Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsniu nedraudžiama siekti šio tikslo. Nors kova su neteisėtu buvimu šalyje nėra *expressis verbis* įtraukta į sąrašą kaip tikslas, kurio siekiant šia nuostata leidžiama atlikti patikrinimus valstybių narių teritorijos viduje, šios nuostatos tekste pavartoti žodžiai „visų pirma“ aiškiai patvirtina, kad šis sąrašas yra neišsamus. Taigi, Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnį atitinkančiomis policijos priemonėmis gali būti siekiama ir kitų nei viešosios tvarkos palaikymo ir kovos su tarpvalstybiniu nusikalstamumu tikslų.
- 43 Dėl MTV patikrinimų pagrindo Nyderlandų vyriausybė nurodo Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktą ir tvirtina, kad policijos priemonės gali būti grindžiamos policijos tarnybų turima bendro pobūdžio informacija ir patirtimi. Iš minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 74 punkto matyti, kad nebūtina turėti konkrečios informacijos apie neteisėtą tikrinamo asmens buvimą valstybėje narėje.
- 44 Komisija tvirtina, jog pasirinktinis patikrinimų pobūdis, reiškiantis, kad tikrinama tik dalis kertančiųjų sieną, padidina tikimybę, kad šių patikrinimų poveikis nebus lygiavertis patikrinimų kertant sieną poveikiui. Dėl šio atrankinio pobūdžio patikrinimai akivaizdžiai skiriasi nuo sistemiškai atliekamų patikrinimų kertant sieną.
- 45 Dėl aplinkybės, kad MTV patikrinimai pasienio ruože skiriasi nuo patikrinimų likusioje nacionalinės teritorijos dalyje, Nyderlandų, Vokietijos ir Prancūzijos vyriausybės bei Komisija teigia, kad taip skirstyti leidžiama Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktu, kaip tai matyti iš minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli*. Tokį skirstymą pateisina patikrinimų tikslas, t. y. kova su neteisėtu buvimu šalyje, ir aplinkybė, jog veiksmingi patikrinimai neatsiejami nuo pasienio ruožų specifikos.
- 46 Nyderlandų vyriausybė ir Komisija mano, kad Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsniu taip pat nedraudžiama atlikti ribotos apimties patikrinimų, kuriais siekiama surinkti papildomos informacijos apie pakitusius arba naujus neteisėtai keliaujančių užsieniečių maršrutus. Tačiau Komisija pabrėžė, kad abiejų nurodytų rūšių patikrinimai turi būti atliekami griežtai laikantis įstatyme nustatytų sąlygų.
- 47 Be to, Nyderlandų, Vokietijos, Prancūzijos vyriausybės ir Komisija tvirtina, kad įgaliojimų apribojimų, numatytų 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnyje, kuriame nustatytas, be kita ko, patikrinimų išsamumas ir dažnis, pakanka užtikrinti, kad šių patikrinimų praktinis poveikis nebūtų lygiavertis Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsniu draudžiamiems patikrinimams kertant sieną. Šiuo atžvilgiu Nyderlandų vyriausybė papildomai nurodo, kad siekiant stabdyti tik dalį vykstančių automobilių, stabdytini automobiliai parenkami pagal tam tikrą profilį arba pavyzdį. Darytina išvada, kad šių patikrinimų planavimas ir vykdymas labai skiriasi nuo prie išorės sienų sistemiškai atliekamų asmenų patikrinimų.

Teisingumo Teismo atsakymas

- 48 Reikia priminti, kad SESV 67 straipsnio 2 dalyje, skirtoje su laisve, saugumu ir teisingumo erdve susijusiai ESS V antraštinei daliai, numatyta, jog Sąjunga užtikrina, kad nebus asmenų kontrolės jiems kertant vidaus sienas. SESV 77 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta, kad Sąjunga kuria politiką, siekdama užtikrinti, kad nebūtų jokios asmenų, neatsižvelgiant į jų pilietybę, kontrolės jiems kertant vidaus sienas.
- 49 Reglamento Nr. 562/2006 1 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimas yra SESV 26 straipsnyje įtvirtinto Sąjungos tikslo sukurti vidaus sienų neturinčią erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, sudėtinė dalis.
- 50 Sąjungos teisės aktų leidėjas įgyvendino šią kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimo dalį EB 62 straipsnio, vėliau tapusio SESV 77 straipsniu, pagrindu priėmęs Reglamentą Nr. 562/2006, kuriuo, kaip numatyta jo 22 konstatuojamojoje dalyje, siekiama plėtoti Šengeno teisyną. Šio reglamento III antraštinėje dalyje įtvirtintos vidaus sienų kirtimą reglamentuojančios Bendrijos taisyklės.
- 51 Reglamento Nr. 562/2006 20 straipsnyje nustatyta, kad vidaus sienas galima kirsti bet kurioje vietoje, ir jas kertantys asmenys, nepaisant jų pilietybės, kertant sieną netikrinami. Šio reglamento 2 straipsnio 10 punkte „patikrinimai kertant sieną“ apibrėžti kaip sienos perėjimo punktuose atliekami patikrinimai, skirti užtikrinti, kad asmenims būtų leidžiama atvykti į valstybių narių teritoriją arba iš jos išvykti.
- 52 SESV 72 straipsnyje numatyta, kad ESS V antraštinė dalis neatleidžia valstybių narių nuo pareigos palaikyti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą.
- 53 Šiuo atžvilgiu Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkte nurodyta, kad kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimas neturi įtakos valstybės narės kompetentingų institucijų naudojimuisi policijos įgaliojimais pagal nacionalinę teisę, jei naudojimasis šiais įgaliojimais neturi patikrinimams kertant sieną lygiavėrio poveikio, ir kad tai taikoma ir pasienio ruožuose.
- 54 Šioje Reglamento Nr. 562/2006 nuostatoje patikslinama, kad naudojimasis policijos įgaliojimais negali būti laikomas lygiavėriu patikrinimams kertant sieną, kai policijos priemonės nėra skirtos sienų kontrolei, yra grindžiamos bendra policijos informacija ir patirtimi, susijusia su galimomis grėsmėmis visuomenės saugumui, jomis pirmiausia siekiama kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, jos parengtos ir vykdomos aiškiai skirtingai nuo sistemingų asmenų patikrinimų kertant išorės sienas ir galiausiai vykdomos kaip patikrinimai vietoje.
- 55 Dėl patikrinimų, kaip antai MTV patikrinimai, kurie pagal Užsieniečių įstatymo 50 straipsnio 1 dalį atliekami 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnyje nustatyta tvarka, visų pirma reikia manyti, kad jie atliekami ne prie sienų arba ne sienos kirtimo momentu, o nacionalinėje teritorijoje (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 68 punktą).
- 56 Darytina išvada, kad šie patikrinimai, priešingai, nei teigia Čekijos vyriausybė, yra ne patikrinimai kertant vidaus sienas, kurie draudžiami Reglamento Nr. 562/2006 20 straipsniu, bet patikrinimai valstybės narės teritorijoje, minimi šio reglamento 21 straipsnyje.
- 57 Toliau reikia išnagrinėti, ar patikrinimai teritorijoje, suplanuoti ir atlikti kaip MTV patikrinimai, bet kuriuo atveju draudžiami pagal Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktą. Taip būtų tuo atveju, jei šių patikrinimų realus poveikis būtų lygiavertis patikrinimams kertant sieną (minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 69 punktą).

- 58 Šiuo atžvilgiu reikia papildomai nurodyti, kad Užsieniečių įstatymo 50 straipsnio 1 dalyje numatyti patikrinimai specialiuose pasienio ruožuose ir patikrinimai kitoje nacionalinės teritorijos dalyje. Iš Teisingumo Teismui pateiktos informacijos, kuri buvo paašškinta per teismo posėdį, matyti, kad nors šių dviejų rūšių tikrinimų tikslas yra tapatus – kovoti su neteisėtu buvimu šalyje, patikrinimai ne pasienio ruože atliekami turint pagrįstų įtarimų, jog šalyje esama neteisėtai. Per MTV patikrinimus pagal 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnį sieną kirtę asmenys gali būti stabdomi remiantis su neteisėtu buvimu šalyje susijusia informacija arba patirtimi, neturint tokių įtarimų.
- 59 Pirmiausia dėl Nyderlandų teisės aktų, kuriuose numatyti MTV patikrinimai, tikslo reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktą policijos įgaliojimų panaudojimo negalima laikyti lygiaverčiu kertant sieną atliekamiems patikrinimams būtent tais atvejais, kai įvykdytos viena ar kelios šioje nuostatoje nurodytos sąlygos, įskaitant 21 straipsnio a punkto i papunktyje nurodytą sąlygą, kad policijos priemonės nebūtų skirtos sienų kontrolei.
- 60 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismui pateiktos informacijos, kurią patikrinti turi nacionalinis teismas, matyti, kad MTV patikrinimų tikslai pagal tam tikrus esminius kriterijus skiriasi nuo patikrinimų kertant sieną.
- 61 Pagal Reglamento Nr. 562/2006 2 straipsnio 9–11 punktus patikrinimai kertant sieną skirti, pirma, užtikrinti, kad asmenims būtų leidžiama atvykti į valstybės narės teritoriją arba iš jos išvykti, ir, antra, užkirsti kelią asmenims išvengti patikrinimų kertant sieną (žr. minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 71 punktą). Šie patikrinimai gali būti atliekami sistemiškai.
- 62 Tačiau Nyderlandų teisės aktuose numatyti patikrinimai skirti nustatyti sustabdyto asmens tapatybę, pilietybę ir (arba) teisę gyventi šalyje pirmiausia siekiant kovoti su neteisėtu buvimu šalyje. Jie atliekami pasirinktinai, siekiant nustatyti neteisėtai šalyje esančius asmenis ir užkirsti kelią neteisėtai imigracijai, to paties tikslo siekiama visoje Nyderlandų teritorijoje atliekamais patikrinimais, nors pasienio ruožuose vadovaujamosi specialiomis šių patikrinimų atlikimo nuostatomis.
- 63 Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio c punkte nurodyta, kad kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimas neturi įtakos valstybės narės galimybei nacionalinėje teisėje nustatyti pareigą turėti ir nešiotis kelionės ir tapatybės dokumentus, taigi ir tapatybės patikrinimus siekiant užtikrinti, kad šios pareigos būtų laikomasi (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 71 punktą).
- 64 Aplinkybė, kad tapatybės patikrinimais pagal Užsieniečių įstatymo 50 straipsnio 1 dalį, atliekamais 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnio tvarka, pirmiausia siekiama kovoti su neteisėtu buvimu šalyje kirtus sieną ir kad Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkto i papunktyje šis tikslas nenurodytas *expressis verbis*, taip pat nereiškia, kad sienų kontrolės tikslas pažeidžia pastarąją nuostatą.
- 65 Viena vertus, kaip, be kita ko, nurodė Nyderlandų vyriausybė ir Komisija, Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkte nenumatyta nei išsamus sąlygų, kurias turi atitikti policijos priemonės, kad nebūtų laikomos turinčiomis patikrinimams kertant sieną lygiavertį poveikį, sąrašas, nei išsamus tikslų, kurių galima siekti policijos priemonėmis, sąrašas. Tokį aiškinimą patvirtina Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkto antrame sakinyje pavartoti žodžiai „visų pirma“ ir 21 straipsnio a punkto ii papunktyje pavartotas žodis „pirmiausia“.
- 66 Kita vertus, nei SESV 79 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies c punktas, kuriuose numatyta, kad Sąjunga kuria bendrą imigracijos politiką, kuria, be kita ko, siekiama neteisėtos imigracijos ir gyvenimo šalyje neturint leidimo prevencijos, nei Reglamentas Nr. 562/2006 nepanaikina valstybių narių kompetencijos kovos su neteisėta imigracija ir neteisėtu buvimu šalyje srityje, net jei akivaizdu, kad jos savo teisės aktus šioje srityje turi pakeisti taip, kad būtų paisoma Sąjungos teisės (šiuo atžvilgiu žr. 2011 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Achughbaban*, C-329/11, Rink. p. I-12695, 30 ir 33 punktus). Reglamento

Nr. 562/2006 21 straipsnio a–d punktų ir SESV 72 straipsnio nuostatos patvirtina, kad patikrinimų kertant vidaus sienas panaikinimas nepakeitė valstybėms narėms tenkančios atsakomybės už viešosios tvarkos palaikymą ir vidaus saugumo užtikrinimą.

- 67 Darytina išvada, kad kovos su neteisėtu buvimu šalyje tikslas, kurio siekiama Nyderlandų teisės aktais, nereiškia, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų MTV patikrinimų poveikis lygiavertis Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktu draudžiamų patikrinimų kertant sieną poveikiui.
- 68 Sąjungos teisės, visų pirma Reglamento Nr. 562/2006 20 ir 21 straipsnių, paisymas iš tiesų turėtų būti užtikrintas reglamentavimo aktuose nustatant tokius ribojimus ir jų laikantis, kad būtų užtikrinta, jog kovai su neteisėtu buvimu šalyje ir, be kita ko, tarpvalstybiniu nusikalstamumu, susijusiu su neteisėta imigracija, naudojamų tapatybės tikrinimo įgaliojimų poveikis nebūtų lygiavertis patikrinimams kertant sieną (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 73 ir 74 punktus).
- 69 Toliau reikia priminti, jog vien aplinkybės, kad patikrinimus reglamentuojančiais nacionalinės teisės aktais, kaip antai Nyderlandų teisės aktai, numatytų įgaliojimų taikymo teritorija apribota pasienio ruožu, nepakanka konstatuoti lygiavertį naudojimosi šiais įgaliojimais poveikį, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktą, atsižvelgiant į 21 straipsnio formuluotę ir tikslą (minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 72 punktą). Pastarosios nuostatos pirmame sakinyje *expressis verbis* minimas valstybės narės kompetentingų institucijų naudojimas policijos įgaliojimais pagal nacionalinę teisę, įskaitant pasienio ruožuose.
- 70 Be abejo, dėl patikrinimų sausumos ar vandens keliuose Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad atitinkamo nacionalinio reglamentavimo teritorinio taikymo taisyklės yra ypatingos, o tai gali būti lygiavertio poveikio, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktą, požymis. Esant tokiam požymiui, patikrinimų atitiktis šiai nuostatai turėtų būti užtikrinta patikslinimais ir apribojimais, taikomais praktiniam naudojimuisi valstybių narių policijos įgaliojimais ir leidžiančiais išvengti tokio lygiavertio poveikio (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 72 punktą).
- 71 Galiausiai, priešingai, nei teigia A. Adil ir Čekijos vyriausybė, aplinkybė, kad MTV patikrinimai pasienio ruože, kitaip nei šios srities tapatybės patikrinimai kitoje nacionalinės teritorijos dalyje, nesiejami su pagrįstais neteisėto buvimu šalyje įtarimais, nelemia to, kad pirmuosius reikia laikyti turinčiais poveikį, lygiavertį patikrinimams kertant sieną.
- 72 Pagal Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkto ii papunktį policijos priemonės, grindžiamos bendra policijos tarnybų informacija ir patirtimi, susijusia su galimomis grėsmėmis visuomenės saugumui, negali būti laikomos turinčiomis tokį poveikį.
- 73 Be to, kaip matyti iš Vokietijos vyriausybės pastabų, Sąjungos teisės aktų leidėjas nepalaikė Komisijos pasiūlymo numatyti reikalavimą, kad valstybių narių patikrinimų atlikimo jų teritorijoje tvarka ir tikslai būtų tie patys. Aplinkybė, kad Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkte nėra sąlygos, jog pasienio ruože atliekami policijos patikrinimai būtų tokie patys kaip atliekami visoje nacionalinėje teritorijoje, patvirtina tai, kad tokia tapatumo sąlyga *expressis verbis* numatyta šio 21 straipsnio b punkte uostuose ir oro uostuose atliekamiems saugumo patikrinimams.
- 74 Be to, minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli* 74 punkte Teisingumo Teismas pripažino, kad policijos tarnyboms nacionalinės teisės aktais gali būti suteikti specialūs įgaliojimai tikrinti tapatybę tik pasienio ruože, nepažeidžiant Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio, jei numatomi tam tikri patikslinimai bei apribojimai ir jų laikomasi.
- 75 Tačiau reikia pabrėžti, jog kuo daugiau yra galima lygiavertį poveikį, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punktą, patvirtinančių požymių, susijusių su pasienio ruože atliekamų patikrinimų tikslu, šių patikrinimų vykdymo teritorija, skirtingais šių patikrinimų ir kitoje

atitinkamos valstybės narės teritorijos dalyje atliekamų patikrinimų pagrindais, tuo griežtesnius patikslinimus ir apribojimus valstybių narių vykdomam naudojimuisi policijos įgaliojimais pasienio ruože reikia numatyti ir tuo griežčiau jų laikytis norint nepakenkti ESS 3 straipsnio 2 dalyje, SESV 26 straipsnio 2 dalyje ir 67 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam ir Reglamento Nr. 562/2006 20 straipsnyje numatytam tikslui panaikinti vidaus sienų kontrolę.

- 76 Šiuo atžvilgiu būtini reikalavimai turėtų būti pakankamai tikslūs ir išsamūs, kad būtų galima patikrinti tiek tai, ar egzistuoja poreikis atlikti patikrinimą, tiek tai, kokių patikrinimo priemonių leidžiama imtis konkrečiu atveju.
- 77 Kalbant apie šiuos reikalavimus, pirmiausia reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 60–67 punktų, MTV patikrinimų tikslas nėra sienų kontrolė.
- 78 Be to, reikia konstatuoti, kad MTV patikrinimai grindžiami, kaip tai numatyta Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkto ii papunktyje, bendra policijos tarnybų informacija ir patirtimi neteisėto buvimo šalyje kirtus sieną srityje. Policijos priemonės, skirtos kovai su neteisėtu buvimu šalyje, nesvarbu, ar ją laikysime viešosios tvarkos, ar visuomenės saugumo dalimi, kaip matyti iš šio sprendimo 65 punkto, gali patekti į šia nuostata numatytų sąlygų taikymo sritį. Pareiga grįsti MTV patikrinimus tokia informacija ir patirtimi turėtų padėti sustiprinti atliekamų patikrinimų atrankinį pobūdį.
- 79 Galiausiai MTV patikrinimai, kaip tai numatyta Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkto iii papunktyje, atliekami akivaizdžiai kitaip nei sistemiški asmenų patikrinimai jiems kertant Sąjungos išorės sienas.
- 80 MTV patikrinimai atliekami pasienio su Belgija ir Vokietija ruožo sausumos ir vandens keliuose, be to, vadovaujantis 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnio 5 dalimi, ne ilgiau nei nurodytą valandų kiekį per mėnesį ir per dieną ir tikrinama tik dalis šiais sausumos ir vandens keliais vykstančių transporto priemonių.
- 81 Be to, iš Nyderlandų vyriausybės pateiktos informacijos matyti, kad nacionalinis teismas turi įsitikinti, jog patikrinimai iš tiesų atliekami pagal tam tikrą profilį, t. y. pavyzdį. Profilis sudaromas pagal informaciją arba duomenis, rodančius didelį neteisėto buvimo ir tarpvalstybinio nusikalstamumo pavojų, susijusį su tam tikrais keliais, tam tikrais momentais, tam tikros rūšies ar kitų požymių turinčiais automobiliais.
- 82 Pagal nacionalinę teisę, kaip antai 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnis, numatytų leidžiamų patikrinimų išsamumui, dažniui ir atrankai taikomų patikslinimų ir apribojimų pobūdis leidžia išvengti to, kad pagal Nyderlandų teisę numatyti policijos įgaliojimai būtų panaudoti atliekant patikrinimus, kurių praktinis poveikis, priešingai, nei numatyta Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkte, yra lygiavertis patikrinimams kertant sieną.
- 83 Dėl patikrinimų siekiant surinkti informaciją apie neteisėtą buvimą šalyje kirtus sieną 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnio 2 dalyje numatyta, kad vadinamieji „informaciniai“ patikrinimai gali būti atliekami tik ribotai.
- 84 Atsakydamos į per teismo posėdį iškeltą klausimą Nyderlandų vyriausybė ir Komisija patikslino, kad šiems informaciniais patikrinimams taikomi ir tie 2000 m. nutarimo patikslinimai ir apribojimai, kurie buvo numatyti po minėto Sprendimo *Melki ir Abdeli*. Komisija, be kita ko, nurodė, kad patikrinimai negali trukti ilgiau, nei numatyta 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnio 5 dalyje, t. y. 6 valandas per dieną ir 90 valandų per mėnesį. Be to, šie patikrinimai negali būti dažnesni nei antrojo prejudicinio klausimo a punkte minimi MTV patikrinimai.

- 85 Patikrinti, ar taip yra iš tikrųjų, turi nacionalinis teismas, nes jis vienintelis turi jurisdikciją aiškinti nacionalinę teisę.
- 86 Nustačius, kad šių dviejų rūšių MTV patikrinimai atlikti laikantis 2000 m. nutarimo 4.17a straipsnyje numatytų reikalavimų, darytina išvada, kad, viena vertus, jie atlikti atrankiniu būdu, taigi ne sistemiškai, kaip antai patikrinimai kertant sieną, ir, kita vertus, kad tai yra kaip patikrinimai vietoje taikomos policijos priemonės, kaip reikalaujama pagal Reglamento Nr. 562/2006 21 straipsnio a punkto iv papunktį.
- 87 Tokiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad remiantis Teisingumo Teismo turima informacija, nacionaliniame reglamentavime, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamame Nyderlandų reglamentavime, numatyti naudojimosi policijos įgaliojimais, suteiktais atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms, patikslinimai ir apribojimai. Be to, šie patikslinimai ir apribojimai gali lemti patikrinimų, kuriuos šios institucijos turi teisę atlikti pasienio ruože, išsamumą bei dažnį ir yra skirti reguliuoti diskreciją, kurią šios institucijos turi praktiškai naudodamosi įgaliojimais.
- 88 Atsižvelgiant į visus motyvus, į pateiktus klausimus atsakytina, kad Reglamento Nr. 562/2006 20 ir 21 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jais nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriais valstybės sienos apsaugos ir migracijos pareigūnams leidžiama rengti patikrinimus 20 kilometrų pločio valstybės narės sausumos sienos su KĮSS valstybe nare ruože siekiant įsitikinti, kad sustabdyti asmenys tenkina atitinkamoje valstybėje narėje nustatytas teisėto buvimo šalyje sąlygas, jei šie patikrinimai atliekami remiantis su asmenų neteisėtu buvimu patikrinimo vietose susijusia bendro pobūdžio informacija ir patirtimi, jei siekiant surinkti atitinkamos srities bendro pobūdžio informaciją ir praktiką pakanka ribotų patikrinimų ir jei numatyti šių patikrinimų atlikimo, visų pirma jų išsamumo ir dažnio, apribojimai.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 89 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), 20 ir 21 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jais nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriais valstybės sienos apsaugos ir migracijos pareigūnams leidžiama rengti patikrinimus 20 kilometrų pločio valstybės narės sausumos sienos su 1990 m. birželio 19 d. Šengene pasirašytos 1985 m. birželio 14 d. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo valstybe nare ruože siekiant įsitikinti, kad sustabdyti asmenys tenkina atitinkamoje valstybėje narėje nustatytas teisėto buvimo šalyje sąlygas, jei šie patikrinimai atliekami remiantis su asmenų neteisėtu buvimu patikrinimo vietose susijusia bendro pobūdžio informacija ir patirtimi, jei siekiant surinkti atitinkamos srities bendro pobūdžio informaciją ir praktiką pakanka ribotų patikrinimų ir jei numatyti šių patikrinimų atlikimo, visų pirma jų išsamumo ir dažnio, apribojimai.

Parašai.